

MUNI
FSS

Metodologie závěrečné práce II **(charakteristiky závěrečné práce)**

Ondřej Hora

Hlediska posuzování kvality ZP

- Hledisko formální: kvalitně zpracovaná diplomová práce.
- Hledisko obsahové: obsahové kvalitní diplomová práce.
- Normativní (naplňuje očekávání)
- Obě jsou předpokladem obhájení DP

Rozsah závěrečných prací (slov).

	Standardní rozsah	Minimum	Maximum
Bakalářské práce	10 000 – 14 000	7 500	18 000
Diplomové práce	18 000 – 22 000	13 500	33 000

Očekávání ohledně diplomových prací.

- Jazyk diplomové práce (česky, anglicky, slovensky), stylistika a gramatika.
- Bez typografických chyb.
- Struktura diplomové práce. Od úvodu po závěr. Přítomnost očekávaných částí.
- Formální úprava diplomové práce (do šablony, náležitosti).

Základní očekávání ohledně diplomových prací.

Provedení výzkumu (dostatečnost, podloženost, průkaznost).

Ochrana subjektů (institucí, firem) a respondentů.

Originalita diplomové práce (nejen plagiátorství, ale i přínos k poznání).

Často aplikační a zároveň vědecký přínos.

Typy diplomových prací

Teoreticko-empirické (výzkumy)	Teoretické práce*	Designové a návrhové práce*
Kvalitativní výzkum	Teoretické rozpracování autora	Teorie vs analýzy vs návrh.
Případová studie	Teoretické rozpracování otázky	Projekty
Survey, evaluace...	Institucionální analýzy	
Sekundární analýza dat		
Komparace		
Analýzy dokumentů		

Kritéria hodnocení kvality obsahu práce

- oborová přiměřenost
- naplnění poznávacího cíle
- logická struktura, návaznost a soudržnost
- teoretická relevance, aktuálnost, diskuze
- vhodný metodologický přístup řešení a jeho zdůvodnění
- dostatečnost provedení
- analýza (data a význam)
- oborově relevantní závěry
- implikace pro praxi, doporučení

Styl diplomové práce

- Kniha, kterou bych si chtěl přečíst.
- Diplomová práce je veřejná. Je vizitkou studenta i univerzity.
- Jasnost a zřejmost sdělení, srozumitelnost
- Konzistentnost sdělení (příklad)
- Vlastní přínos, aplikace na problém (ne slovník).
- Reflektovaná diskuze problému.
- Průkazné (podložené) závěry.
- Úroveň zpracování (formát).
- Bez typografických a gramatických chyb.

Struktura práce

- . Od základního (pořadí kapitol)
- Zdůvodnění významu textu
- Průběžný komentář / závěry kapitol.
- Jasná a zřetelná linie výkladu: od k, celek.
- Návaznost textu (kapitoly).
- Zbytečné opakování, roztříštění textu
- Celkový pohled
- Osnova práce

Formulace cíle diplomové práce

- volba tématu diplomové práce
 - proces volby tématu a cíle diplomové práce
 - témata diplomových prací
 - programová přiměřenost – vedoucí, garant programu
 - vhodná formulace cíle
-
- Rizika: nejasnost, neproveditelnost, více cílů, nesledování cíle.

Co když se cíl změní v průběhu psaní práce?

Formulace cíle

- Poznávací cíl.
- Základní výzkumná otázka.
- Hypotézy.
- Základní zdůvodnění PC.
- *Vložit si cíl na začátek práce a psát podle něj.*
- *Vést v patrnosti ten problém, na který se zaměřuji.*

Konceptualizace diplomové práce

- Co je smyslem konceptualizace diplomové práce?
- Definice konceptů (viz Neuman 2007).
- Diskuze problémů. TS: Má to být odborná debata o nějakém problému.
- Méně přísné v bakalářském studiu.
- Vlastní pojetí (tvůrčí proces)
- Identifikace souvislostí mezi koncepty.
- Aplikační rovina práce (překvapivé)
- Určení, co je předmětem výzkumu.

Rizika: nesrozumitelné, nezřetelné, neúplné, nepřesné, mnohoznačné.

Chybí klíčové sdělení (pojem, vysvětlení).

Konceptualizace diplomové práce

Kde se dělají chyby?

- Práce není psána se zřetelem na výzkumnou otázku
- Psát práci podle otázky...
- Vynechání klíčových pojmů
- Omezený okruh literárních zdrojů (diskuze)
- Pouze starší literární zdroje
- Jak pracovat s různými typy literárních zdrojů (originální literatura, internetové zdroje)
- Zapomíná se na teorii.
- Není patrný celek.

Kontextualizace ZP

- Zasazení výzkumu (práce) do širšího rámce
- Význam kontextualizace (nemocnice)
- Rozsah kontextualizace
- Praktické provedení kontextualizace
- Teoretická kontextualizace, metodologická kontextualizace, výsledková kontextualizace.
- Přílohy práce.

Design diplomové práce

- nejen kvantitativní výzkum (příklad).
- co, kdo, koho, kde, kdy...
- proveditelnost (např. rozsah, časové hledisko, nalezení respondentů)
- fidelity (zhroucení, dodržení)
- dosažení cíle zvolenou metodologií
- hloubka vs šířka výzkumu
- nomotetické vs. idiografické vysvětlení
- factor centric vs. outcome centric

Standardní obsah metodologické části

- Přestavení využitě metody (metod) – každá metoda je metoda...
- Proces převedení z jazyka teorie do jazyka výzkumu (analytické dimenze) a jeho zdůvodnění
- Výběr respondentů (způsob výběru, případně kritéria a jejich zdůvodnění)
- Reflexe provedení výzkumu
- Etika výzkumu
- Limity výzkumu (metoda, realizace)
- Jedná se konkrétní postup nikoliv o metodologickou knihu.

Ochrana respondentů (anonymizace)

- Anonymizace obecně.
- Zvláště metodologie.
- Neuvedu, kdo to je (instituce, osoby) ani to nikdo nemůže snadno odhadnout nebo dohledat.
- *Je to slavný hokejista s číslem 68 na dresu, nosí dlouhé vlasy a hrál za Pittsburgh Penguins.*
- Anonymizace subjektů během prezentace výsledků diplomové práce.
- Problém skrytí části textu diplomové práce (raději ne).
- Práce s citlivými informacemi.
- Problematická místa: podrobnější popisy firem, jedinečné subjekty, přehledové tabulky o respondentech, unikátní informace (ocenění), citace z rozhovorů.
- Nelze ani při souhlasu subjektu.

Práce s firemními (soukromými) dokumenty

- Veřejné, soukromé dokumenty
- V zásadě je možná se souhlasem poskytovatele.
- Mělo by se s nimi pracovat jako s jinými dokumenty
- Analýza dokumentů má svá pravidla.
- Riziko z hlediska anonymizace
- A) Určení na základě názvu dokumentu nebo kontextové informace.
- B) Přesné citace z dokumentů
- Uvedu např. Firemní dokument 1, firemní směrnice 1.
- Totéž v seznamu literatury.
- Riziko vynesení tajemství (konzultace)

Etika výzkumu

Tradiční rizika: poškození účastníků, zneužití.

Etická témata.

Záměr výzkumu.

Specifické cílové skupiny výzkumu.

Pravdivý záměr výzkumu.

Souhlas respondentů.

Konzultovat konkrétně s vedoucím práce.

Plagiátorství

- Plagiátorství v diplomové práci.
- Předmět knihovny / metodologie.
- Zpravidla neopatrným zacházením s texty.
- Plagiát může být i převzetím části přehledového textu.
- Nástroj pro kontrolu diplomových prací: algoritmus rozpozná, zda se jedná o plagiát i v méně zřejmých případech.
- AI (diskuze)
- <https://kvalita.muni.cz/kvalita-vyuky/doporuceni-k-vyuzivani-umele-intelligence-ve-vyuce>

Provedení výzkumu

- Dostatečnost provedení (standard).
- Transparentnost provedení (průkazné využití, doložení nástrojů a postupů).
- Metodologická logika provedení (adekvátnost metody).
- Správnost provedení (vhodným způsobem).
- Doložení dat, výsledků, závěrů. Jasný popis dat a analýz.
- Vyšší úroveň dovození závěrů nad rámec dat či sdělení.

Provedení výzkumu (standard)

Závěrečná práce:

- 100 navrácených dotazníků
- 5 (bak) 10 (mag) rozhovorů
- Role využití konkrétní metody
- Kombinované designy
- Dle dohody s vedoucím práce

Závěry

- Závěry nejsou shrnutí.
- Závěry neopakují celý postup psaní DP.
- Hlavní odpověď na ZVO se vejde do kratšího odstavce.
- Zdůvodnění/podložení závěrů. Jsou založeny na výsledcích.
- Kontextualizace závěrů.
- Implikace pro praxi (doporučení).
- Může být i implikace pro výzkum.
- Práce může obsahovat část „diskuze”.

Formální náležitosti

- Od počátku psát práci do šablony MU.
- Využívat jednotný styl citování literatury (ČSN, APA, Harvard style).
- <https://dkit.ie.libguides.com/harvard/citing-referencing>
- Být důsledný při práci s literaturou.
- Rozsah práce a jejich částí.
- Přílohy práce.
- Práce odpovídá rozpisu (zadání práce v IS).

Závěrem

- Znat očekávání.
- Rozumět co je klíčové a co je otázka kvality
- Znat milníky (co, kdy, jak).
- Dodržovat +- časový plán.
- Komunikace.
- Důsledná spolupráce s vedoucím.
- Flexibilita (životních situací) a operativní řešení.
- Požádat o pomoc, pokud nastane problém.